

10. 5. 2023

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Možnosti nahrazení úředního ověření podpisu elektronickým podpisem v korporátním právu

Současný trend digitalizace podpisu je bezesporu správným krokem do 21. století – přináší totiž významnou úsporu času a nákladů, odpadá i nutnost osobního jednání, a to jak vůči státní správě, tak v rámci soukromoprávních vztahů. Obsahem a účelem tohoto článku je bližší analýza možnosti nahrazení úředně ověřeného podpisu jeho elektronickým protějškem.

Zákonná úprava využívání elektronických podpisů vychází z Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 910/2014 ze dne 23. července 2014 o elektronické identifikaci a službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce na vnitřním trhu a o zrušení směrnice 1999/93/ES („**nařízení eIDAS**“) a je poměrně jednoduchá, přehledná.

Současná platná úprava počítá s celkem čtyřmi kategoriemi elektronických podpisů, které jsou seřazené podle jejich důvěryhodnosti, tedy (i) kvalifikovaný elektronický podpis (založený na kvalifikovaném certifikátu), (ii) zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu, (iii) zaručený elektronický podpis (který není založený na kvalifikovaném certifikátu) a (iv) prostý elektronický podpis.

Pro účely možného nahrazení úředně ověřeného podpisu elektronickým podpisem lze využít pouze první dva druhy podpisů, a to (i) kvalifikovaný elektronický podpis (založený na kvalifikovaném certifikátu) a (ii) zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu (pro tyto dvě kategorie zákonodárce zavedl legislativní zkratku „uznávaný elektronický podpis“, jak je popsána níže).

Kvalifikovaný elektronický podpis, ve smyslu článku 25 nařízení eIDAS, představuje podpis, který má být postaven na roveň vlastnoručnímu podpisu. Technicky jde o zaručený elektronický podpis, který je vytvořen kvalifikovaným prostředkem a současně je založený na kvalifikovaném certifikátu. Specifikem kvalifikovaného elektronického podpisu je, že osoba, která takový dokument podepsala, je s nejvyšší mírou jistoty držitelem kvalifikovaného certifikátu vydaného příslušným poskytovatelem služeb vytvářejících důvěru (certifikační autoritou^[1]), a to s ohledem na nutnost využití schváleného hardwarového prvku (jako jsou certifikované čipové karty, USB tokeny, nově vydané občanské průkazy).

Zaručený elektronický podpis (který je založen na kvalifikovaném certifikátu) je takový druh elektronického podpisu, který (i) je jednoznačně spojen s podepisující osobou, (ii) umožňuje identifikaci podepisující osoby, (iii) je vytvořen pomocí dat pro vytváření elektronických podpisů, která podepisující osoba může s vysokou úrovní důvěry použít pod svou výhradní kontrolu a (iv) který se k podepsaným datům připojuje takovým způsobem, jenž umožňuje zjistit jakoukoliv následnou změnu dat.

Na tomto místě je vhodné se zabývat ještě jedním pojmem souvisejícím s probíraným tématem, a tím je uznávaný elektronický podpis. Nejedná se o vlastní kategorii, ale o legislativní zkratku ve smyslu

zákona č. [297/2016](#) Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce („ZSVD“). Uznávaným elektronickým podpisem se ve smyslu § 6 odst. 2 ZSVD rozumí (i) zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu pro elektronický podpis a (ii) kvalifikovaný elektronický podpis. Pouze uznávaným elektronickým podpisem, kterým je možno s největší mírou jistoty identifikovat podepisující osobu, je možno nahradit úředně ověřený podpis, jak bude rozebráno níže.

Nahrazení úředně ověřeného podpisu elektronickým podpisem

Obecná možnost nahrazení úředně ověřeného podpisu uznávaným elektronickým podpisem existuje až od 1. 2. 2022, kdy nabyl účinnosti § 6 zákona č. [12/2020](#) Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů („DigiSI“).

Právě § 6 odst. 2 DigiSI stanoví, že pokud právní předpis požaduje pro určitou formu jednání úředně ověřený podpis, je **možno použít právě uznávaný elektronický podpis**, pokud lze **s využitím údajů základního registru obyvatel** nebo portálu veřejné správy ověřit, že **kvalifikovaný certifikát, na jehož základě podepisující osoba vytvořila uznávaný elektronický podpis, patří skutečně podepisujícímu**.

Jak již bylo uvedeno výše, elektronické podpisy, které disponují kvalifikovaným certifikátem pro ověření jsou pouze (i) kvalifikovaný elektronický podpis (založený na kvalifikovaném certifikátu), (ii) zaručený elektronický podpis založený na kvalifikovaném certifikátu.

Na toto ustanovení přímo navazuje úprava § 6g zákona č. [365/2000](#) Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů („InSVS“), přičemž § 6g odst. 5 InSVS přiznává každé fyzické osobě možnost zápisu sériového čísla, vydavatele a platnosti kvalifikovaného certifikátu pro elektronický podpis do portálu veřejné správy.

Samotný zápis sériového čísla, vydavatele a platnosti kvalifikovaného certifikátu pro elektronický podpis do portálu veřejné správy ve smyslu § 6g odst. 5 InSVS je zdarma, proces je relativně snadný, nicméně jedná se o další nutný administrativní úkon, který je navíc pro nahrazení úředně ověřeného podpisu podpisem elektronickým zcela klíčový, i přesto je jednoduché jej opomenout nebo přehlédnout.

Praktická využitelnost při korporátní správě

Co se týče vlastní využitelnosti elektronického podpisu, jako náhrady úředně ověřeného podpisu, zákon zakotvuje pouze jedno výslovné omezení týkající se plné moci. Dle § 6 odst. 3 DigiSI, ve spojení s § 441 odst. 2 věty poslední zákona č. [89/2012](#) Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů, není možné využít elektronický podpis na plné moci, která zmocňuje pro jakýkoliv úkon, pro který je předepsána forma veřejné listiny. Zákonodárce se pro tento krok rozhodl zejména v návaznosti na úvahu, že při úředním ověření podpisu ověřuje nezávislá osoba totožnost a vůli jednajících osoby. V případě nahrazení úředně ověřeného podpisu ve smyslu § 6 odst. 2 DigiSI je však takový princip překonán ve prospěch toho, že ověřující „entitou“ je neživý informační systém veřejné správy. Záměrem zákonodárce při zavedení takového omezení bylo především zajistit větší míru bezpečnosti.

Mimo výše uvedené výjimky je tak elektronický podpis možné využít pro podpis všech ostatních korporátních dokumentů, jenž vyžadují úřední ověření podpisu, jako je např. čestné prohlášení a souhlas se zápisem do obchodního rejstříku u členů volených orgánů, případně smlouva o převodu podílu ve společnosti s ručením omezeným.

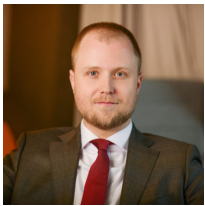
Jako o zásadním nedostatku lze ale hovořit o velké složitosti – systém elektronických podpisů a správná orientace v něm může být pro běžného uživatele obtížná a jistě brání výraznějším rozšíření elektronických podpisů, a to nejen v korporátní sféře.

Jako další nevýhodu lze spatřovat i to, že nahrazení úředního ověření podpisu je možné pouze pro české občany – s ohledem na nutnost zápisu elektronického podpisu a kvalifikovaného certifikátu do registru obyvatel.

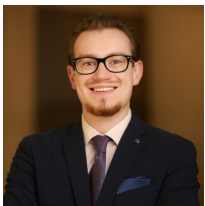
Konečně lze zmínit i prozatím ne zcela velkou zkušenost s danou problematikou ze strany orgánů státní správy a rejstříkových soudů. Ne vždy jsou elektronické podpisy jako náhrada za úřední ověření akceptovány zcela bez problémů.

Závěrem

Lze tedy shrnout, že existenci možnosti nahrazení úředního ověření podpisu elektronickým podpisem je jistě kýmžným krokem v rámci digitalizace, který i v současné podobě nalezne své platné využití. Smysl dává zejména v případě jeho častého využití, případně pro české občany, kteří pobývají dlouhodobě v zahraničí. Pro své uživatele elektronický podpis přináší celou řadu výhod, kdy po splnění určitých dodatečných podmínek je možné elektronickým podpisem nahradit i úřední ověření podpisu. Současně s tím však nelze přehlížet i současné limity nahrazení úředně ověřeného podpisu elektronickým, a to zejména při udělování plných mocí, případně při akceptaci elektronicky podepsaných dokumentů ze strany státní správy a soudů.

Mgr. Petr Kučera
Advokát / Associate

Miloslav Pospíšil
Paralegal

ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

GEMINI Center

Na Pankráci 1683/127
140 00 Praha 4

Tel.: +420 224 216 212

Fax: +420 224 215 823

e-mail: paha@rowan.legal

[1] Kvalifikované certifikáty. Česká pošta [online]. 2022 [cit. 2023-04-20]. Dostupné >>> [zde](#).

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)
- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)